

Pers WO I Legermuseum in "The Belgian War Press"

Â
Â

Op de website *The Belgian War Press* kan u voortaan ook de clandestiene pers uit de Eerste Wereldoorlog uit de collectie van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijkgsgeschiedenis lezen.

Conferentie-debat [voertaal Frans] " Villes en guerre 1914-1918. La Wallonie et Bruxelles

Met B. Benvindo, M. Bost, A. Colignon en C. Kesteloot Moderator: Anne Roekens

Â

Op vrijdag 20 januari 2017, nodigt Anne Roekens (*U Namur*) in onze conferentiezaal de vier auteurs uit van "Bruxelles, ville occupée 1914-1918" en "La Wallonie dans la Grande Guerre". Zij zullen hun respectieve boeken voorstellen en dieper ingaan op het schrijven van een dergelijke "visuele geschiedenis". Een aantal foto's uit beide werken zullen in detail besproken worden. Zo kunnen we concreet zien wat foto's over het verleden kunnen onthullen of verbergen.

Â
Â
Â

Een lezing met Kristof Smeyers

Het gestolde land. Een eeuw Belgische economie

Op 14 december 2016 gaat Kristof Smeyers (*University College London*) in op de economische geschiedenis van België vanaf de Eerste Wereldoorlog vanuit een geheel nieuw uitgangspunt.

Verschijnt binnenkort - Een nieuwe unieke bronnenuitgave over bezetting en dagelijks leven in Europa tijdens WO II

Het project 'Societies under German Occupation' Experiences and Everyday Life in World War II' wil bronnenpublicaties op de markt brengen die de impact van de bezetting op het dagelijks leven voor verschillende lagen van de bevolking, van Noorwegen tot Griekenland, en van Frankrijk tot de Sovjet Unie, tastbaar maken. Deze bronnenuitgave biedt een uniek transnationaal perspectief over een weinig bestudeerd onderwerp. De honderden bronnen van de eerste reeks, gewijd aan de ravitaillering en de voedselschaarste, zijn nu verzameld en becommentarieerd met een oog op een nakende publicatie.

Een lezing door Luis Angel Bernardo y Garcia

Le Ventre des Belges. Grandeur et misères d'un petit État nourricier en temps d'occupation et de sortie de guerre (1914-1948)

Op woensdag 16 november 2016 (14.30 u.) geeft CegeSoma het woord aan Luis Angel Bernardo y Garcia (Algemeen Rijksarchief). Hij zal het hebben over de rol van de Belgische staat in de economische heropleving van het naoorlogse België en in het bijzonder over het voedselbeleid.

Lezing met Gerlinda Swillen

Dinsdag 15 november 2016 (12u30), conferentie met Gerlinda Swillen (Dr. in de geschiedenis, geassocieerd onderzoeker bij het ARA-Cegesoma) in het Joodse Museum van België: Het Brugmann ziekenhuis in uniform? (de lezing gebeurt in het Frans).

Op 23 mei 1943 eist de Wehrmacht van de Belgische parels van de geneeskunde en de Brusselse ziekenhuisarchitectuur op: het Brugmann-ziekenhuis. Voortaan heet het: *Kriegslazarett 2/614 (Kr.Laz. 2/614)*. Niet alleen Duitse militairen schijnt het te hebben opgenomen, maar ook krijgsgevangenen, patiënten uit andere instellingen van de bezetter, evenals burgers.

Internationaal colloquium "Right to be forgotten versus right to remember"

À

Naar aanleiding van de nieuwe Europese privacyverordening, die in mei 2016 door het Europees Parlement werd goedgekeurd, organiseert het Rijksarchief op 10 oktober 2016 in het Paleis der Academiën een internationaal colloquium over "Right to be forgotten versus right to remember".

Verandering aan de top van het CegeSoma

Rudi Van Doorslaer heeft op 31 augustus 2016 afscheid genomen als directeur van de instelling om te genieten van een welverdiend pensioen. In afwachting van de benoeming van een opvolger is de leiding van wat voortaan de vierde operationele directie van het Rijksarchief is, toevertrouwd aan onze collega Dirk Martin. Een kort overzicht van het parcours van beide.

Liefde voor het vaderland en strijd om archieven

À

De ontstaansgeschiedenis van het NIOD

Drie dagen na de bevrijding van Nederland werd het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie "het huidige NIOD" opgericht. Vanwaar deze overhaaste beslissing in een chaotische naoorlogse context? Hoe beïnvloedde de Duitse bezetting deze haastige beslissing?

Op 15 juni 2016 komt Annemieke van Bockxmeer, onderzoeker verbonden aan het NIOD van 1989 tot 2012, de stormachtige geschiedenis van de beginperiode van de collectie van deze instelling toelichten.

Tuer au nom d'Allah. Radicalisation ou subculture? Les combattants européens en Syrie

À

Een 500-tal Belgen, meestal twintigers, trokken naar Syrië waar ze zich aansloten bij de uiterst gewelddadige terroristen van IS, ook gekend onder hun Arabische acroniem *Daesh*. Duizenden andere Europeanen deden dat ook. Het fenomeen roept moeilijke vragen op. Rik Coolhaert (UGent & *Egmont-Royal Institute for International Relations*) komt op woensdag 25 mei 2016 in het CegeSoma dit onderwerp toelichten.

Tweehonderd jaar justitie. Historische encyclopedie van de Belgische justitie

À Ten tijde van de commotie veroorzaakt door de zaak Dutroux weerklonk meermaals de slogan dat het Belgisch justitieel apparaat de overstap diende te maken van de 19de naar de 21ste eeuw. De justitiële wereld is nochtans nooit gestopt met evolueren in overeenstemming met de veranderende kenmerken en noden van de Belgische samenleving. Een omvangrijke encyclopedie brengt de beste experts over het

onderwerp samen en biedt een duidelijk overzicht (klik hier om deze encyclopedie te bestellen).

Oorlogsenthouiasme: over de aantrekkingskracht van het obscure op intellectueel Europa

Â

Hoe valt de euforie te verklaren die zich meester maakte van kunstenaars, schrijvers, wetenschappers en andere intellectuelen bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog ? Hoe konden duizenden intelligente, sociaal geïngageerde en vrijgevochten mannen en vrouwen veranderen in militante, oorlogsverheerlijkende radicalen?

De Nederlandse historicus Ewoud Kieft buigt zich in Europa 1900- Oorlogsenthouiasme 1918 over deze prangende vragen. Op woensdag 11 mei 2016 is hij te gast in het CegeSoma.

Studiedag over verzoening na oorlog en conflict (Den Haag)

Een vrouw rouwt aan de Potocari genocide memorial dicht bij Srebrenica.

Â

CegeSoma co-organiseert een internationale studiedag rond verzoening in post-conflictsituaties. De studiedag focust zich in hoofdzaak op het spanningsveld tussen het internationale beleid en de verwachtingen en noden van diverse lokale gemeenschappen.

De studiedag vindt plaats in Den Haag op 18 mei 2016 en de voertaal is Engels. Alle praktische en inhoudelijke informatie vindt u in het programma.

Oorlogskinderen: wanneer conflict leven verwekt

Â

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden in bezet België en Duitsland kinderen geboren uit seksuele verhoudingen tussen Belgische vrouwen en Duitse mannen. Zonder de oorlog zouden hun verwekkers elkaar niet hebben ontmoet. Op woensdag 20 april 2016 verwelkomen we Gerlinda Swillen voor een conferentie over wat zowel het onderwerp van haar doctoraal proefschrift is als een persoonlijke geschiedenis. Onlangs promoveerde ze aan de VUB met haar doctoraat "Verwekt door de Tweede Wereldoorlog" Oorlogskinderen op de as Brussel-Berlijn. Voorspel "Geboorte" Onthaal•.

Onderzoek ? Niet enkel voor academische onderzoekers !

Ontmoetingsdag voor 'geassocieerde onderzoekers' op 23 mei 2016

De studie van conflicten van de 20ste eeuw is al langer niet meer het alleenrecht van academische historici. Tal van onderzoekers uit andere disciplines of mensen die buiten de wetenschappelijke instellingen werken, dragen bij aan dit onderzoek. Hun bijdrage is waardevol. Om deze vorsers in een netwerk te verenigen, riepen we het statuut van 'geassocieerd onderzoeker' in leven. Dit vervangt het voormalige netwerk van correspondenten.

Oproep voor bijdragen: EHRI seminarie over Reference Services

Het internationaal seminarie *Reference Services: Best Practices and Innovative Use of Materials* vindt plaats van 13 tot 17 november 2016 in Yad Vashem.

De oproep voor bijdragen vindt u hier.

Oproep voor EHRI workshop en seminarie

De workshop *Holocaust Archival Film Footage as a Historical Source: Methodology and Ethics in the Digital Era* zal van 19 tot 21 september 2016 plaatsvinden in Yad Vashem.

Meer informatie en de oproep voor papers vindt u hier.

Het methodologisch seminarie *The Study of the Holocaust in Romania: Current State and Trends*, georganiseerd door het *Elie Wiesel National Institute for Studying the Holocaust* in Romania en het *United States Holocaust Memorial Museum*, zal van 19 tot 23 september 2016 plaatsvinden in het *Elie Wiesel National Institute* in Boekarest. Meer informatie en de oproep tot het indienen van aanvragen vindt u hier.

Van de katholieke Vlaamse Studentenbeweging naar de collaboratie

Het archief van Piet Meuwissen is voortaan toegankelijk

is

De dochter van Piet Meuwissen (1909-1968) heeft onlangs het archief van haar vader bij het CegeSoma neergelegd. Hij was vooral bekend als de leider van de controversiële Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie in 1940-1944.

The Private Cold War in Western Europe

is

Internationale conferentie in het CegeSoma.arch, Brussel, op 22 maart 2016

In samenwerking met tal van instellingen gespecialiseerd in de studie van geheime diensten en met de leden van de PAI "justice & Populations". De discussie zal zich toespitsen op de activiteit van private anticommunistische netwerken tijdens de Koude Oorlog. Ook de officieuze publiek-private samenwerking en meer bepaald de stay-behind netwerken worden onder de loep genomen.

Mensenrechten en Koude Oorlog. De paradox van principes

NGO's die voor mensenrechten opkomen nemen een principiële houding aan: ze investeren kostbare tijd en middelen in doelen waar ze zelf geen onmiddellijk voordeel uit halen. Maar om die doelen te bereiken moeten ze deze middelen strategisch inzetten. Bovendien moeten ze met elkaar concurreren voor het binnenhalen van die schaarse middelen. Op woensdag 9 maart 2016 komt Bart De Sutter (UAntwerpen / UGent) deze paradox toelichten.

Call for Applications: EHRI Seminar on Languages, Cultures and Perspectives

Het internationaal seminarie *Languages, Cultures and Perspectives – How to read Holocaust Sources* vindt plaats van 26 juni tot 1 juli 2016 in het *Vilna Gaon State Jewish Museum* te Vilnius in Litouwen.

De oproep voor bijdragen vindt u hier.

Neem deel aan het MADDLAIN project !

We willen het digitale aanbod van het CegeSoma, het Rijksarchief en de Koninklijke Bibliotheek verbeteren. Hiervoor hebben we uw hulp nodig.

Wil u iets kwijt over de digitale collecties? Hebt u een fantastisch idee voor een nieuwe functionaliteit voor de digitale catalogi? Of wil u gewoon uw steentje bijdragen aan dit wetenschappelijk onderzoek ?

Geef ons uw ongezuete mening via onze online enquête!

Staatssecretaris Elke Sleurs bezoekt het CegeSoma

Op woensdag 27 januari 2016 vond in het CegeSoma een belangrijke persconferentie plaats. In aanwezigheid van algemeen rijksarchivaris Karel Velle en CegeSoma-directeur Rudi Van Doorslaer stelde Elke Sleurs, staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid, de integratie van het CegeSoma in het Algemeen Rijksarchief voor.

Workshop rond Transitional Justice: Call for Papers

Op 17 mei 2016 organiseert CegeSoma samen met het *Centre for Global Affairs* (Universiteit van Leiden) een *workshop* over het spanningsveld dat vaak optreedt in *Transitional Justice* programma's: de spanning tussen internationale verwachtingen en lokale realiteiten. Deze spanning hangt vaak samen met verschillende opvattingen over het begrip 'verzoening'. We lanceren een Call for Papers op zoek naar concrete nationale cases die dit spanningsveld kunnen illustreren.

Duitsland in de internationale wetenschappelijke relaties na 1918

Hoe veranderde de Eerste Wereldoorlog de internationale wetenschappelijke netwerken? Deze *Historikerdialog* zal plaatsnemen op woensdag 17 februari 2016 te Luik, met Peter Schöttler (CNRS/*Freie Universität Berlin*) en Christoph Brühl (FNRS/*Université de Liège*).

Terroristen en genocideplegers: een vergelijking

Om redenen buiten onze wil zien het CegeSoma.arch en het *Egmont Institute* zich verplicht de conferentie met professor Abram de Swaan van 19 februari af te gelasten. Gelieve ons hiervoor te verontschuldigen. Wij hopen u op een van onze volgende activiteiten te ontmoeten.

Voordracht door Abram de Swaan in het kader van de Nieuwjaarsconferenties van het CegeSoma.arch

Heel vaak worden hedendaagse conflicten door politici, specialisten, maar ook wetenschappers benaderd vanuit een kijk op korte termijn. Voortbouwend op zijn missie als kenniscentrum voor conflictgeschiedenis van de 20ste eeuw, wil het CegeSoma.arch deze horizon verruimen. In zijn *New Year's Conferences* laat het eminente wetenschappers aan het woord die een actuele maatschappelijke problematiek verbinden met de historische context van de 20ste eeuw. De eerste Nieuwjaarsconferentie zal plaatsvinden op vrijdag 19 februari 2016.

Inspiratiedag CegeSoma - Davidsfonds

Om redenen buiten onze wil zien het CegeSoma.arch en Davidsfonds zich verplicht de de "Inspiratiedag Familiegeschiedenis" van 24 februari af te gelasten. Gelieve ons hiervoor te verontschuldigen. Wij hopen u op een van onze volgende activiteiten te ontmoeten.

Wenst u onderzoek te doen naar uw familiegeschiedenis? Neem op woensdag 24 februari deel aan de inspiratiedag die zal doorgaan in de conferentiezaal van het CegeSoma. Bent u geïnteresseerd in onderwijs- of migratiegeschiedenis, dan bieden wij u complementaire modules aan. Ontdek de verschillende

formules en schrijf u zo snel mogelijk in.

The Belgian War Press : ervaringen van studenten

The Belgian War Press telt sinds de lancering in december 2012 een steeds stijgend bezoekersaantal uit binnen- en buitenland. Geschiedenisstudenten van de UCL gebruikten *the Belgian War Press* vorig academiejaar intensief voor een seminarieoefening. Dat is als het ware een grootschalige gebruikerstest van de website. Hun ervaringen en een reflectie op de veranderingen die digitale tools meebrengen voor het historische mÃ©tier kan u hier lezen.

Lilian en de Koning â€“ Een mythe doorprikt door de archieven?

Â

Olivier Defrance kreeg toelating om een aantal nieuwe archieven te consulteren en besloot een biografie over PrinsesÂ Lilian te schrijven. Hij wil ze ons graag voorstellen in een sfeer van onpartijdigheid. Wij verwelkomen hem op het CegeSoma op 3 februari 2016.

Bericht aan de bezoekers en partners van het CegeSoma en het Rijksarchief in BelgiÃ«

Het CegeSoma maakt vanaf 1 januari 2016 deel uit vanÂ het Rijksarchief

Vanaf 1 januari 2016 wordt het CegeSoma geÃ«ntegreerd in het Rijksarchief. Het CegeSoma vormt vanaf die datum de vierde Operationele Directie (OD4) van het Rijksarchief.

De opdrachten van OD4 / CegeSoma veranderen niet. Voor de onderzoeker of de bezoeker van het CegeSoma heeft de integratie voorlopig geen gevolgen. Zowel de leeszaalwerking (het leeszaalreglement, het tarief, de openingsuren) als de online dienstverlening (websites, zoeksystemen) blijven vooralsnog ongewijzigd. In 2016 zullen maatregelen worden uitgewerkt en uitgevoerd om de dienstverlening in alle operationele directies van het Rijksarchief te uniformeren. U zal hierover tijdig worden geÃ«nformeerd. Ook voor de partners van CegeSoma en het Rijksarchief blijft, enkele praktische zaken niet te na gesproken, alles bij het oude.

U kan alle informatie verder op de voet volgen via de gebruikelijke informatiekanaal: nieuwsbrieven, websites en facebook-pagina's.

Karel Velle & Rudi Van Doorslaer 17 december 2015

Het unieke archief FrÃ©dÃ©ric Eickhoff met betrekking tot de verdediging van verzetslui voor de Duitse militaire rechtbanken consulteerbaar

Â

FrÃ©dÃ©ric (of Freddy) Eickhoff wasÂ de verdediger van een 2500 verzetslui of gelijkgestelden die tijdens de Tweede Wereldoorlog moesten verschijnen voor de Duitse militaire rechtbanken in het bezette BelgiÃ«. Mter EickhoffÂ en zijn medewerkers Mters Delhaize en Van Hecke bewaarden deÂ procesdocumenten van hun zaken.Â Het zijn deze meters documenten die meer dan 70 jaar na de bezetting en na het nemen van conserverende maatregelen voor het wetenschappelijk onderzoek worden opengesteld via een geÃ«nformatiseerde namenlijst.

Call for Applications : EHRI Seminar on Reference Services

Â

Het internationaal seminarie *Reference Services: New Methods of Utilizing Holocaust Documentation and Resources* vindt van 27 tot 31 maart 2016 plaats in het Yad Vashem.

De oproep vindt u hier.

Â

Na de oorlog kwam de strijd

Het gevecht van de geteisterde bevolking na het Ardennenoffensief

Wat doen geteisterde burgers nadat de oorlog is voorbijgeraasd? Tot wie richten ze zich om de geleden schade weer op te bouwen? Wat doet de overheid? Historicus Mathieu Billa onderzoekt welke strijd de Belgische geteisterden moesten voeren om hun huizen terug recht te krijgen na het Ardennenoffensief. Op 16 december 2015 geeft hij een lezing in het CegeSoma.

De Duitse bezetting: dagelijks leven en repressie

Bezoek aan twee tentoonstellingen met de Vrienden van het CegeSoma

Op woensdag 9 december organiseert de vzw Vrienden van het CegeSoma een bezoek aan twee tentoonstellingen. De eerste gaat over het dagelijkse leven tijdens de Eerste Wereldoorlog, de tweede over het tragische lot van Belgische politieke gevangenen in de nazigevangnissen.

Brussel, een veilige haven? Joden in de hoofdstad, 1930-1950

Naar aanleiding van de 75ste verjaardag van de razzia's in de zomer van 1942 organiseren het Cegesoma en het Joods Museum van België in het najaar van 2017 een tentoonstelling over de Brusselse Joden. Die tentoonstelling omspannt de periode van 1930 tot 1950.

Vincent Scheltiens

Vincent Scheltiens (1962) is doctor in de geschiedenis (UA). Hij promoveerde op een proefschrift over Vlaamse en Waalse identiteitsconstructie aan de hand van alteriteitsvertoegen, een kruisbestuiving tussen geschiedenis, politieke wetenschappen en linguïstiek. Hij publiceert over nationalisme en nationale identiteitsconstructie, de geschiedenis van de linkerzijde en de contemporaine geschiedenis van Spanje. Sinds november 2015 is hij aan het Cegesoma verbonden waar hij werkt aan het project 'Joden in de hoofdstad. Een geschiedenis, 1930-1950'.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 31 December 2016.

De Ontmoeting: erfgoed en historisch onderzoek over WO I

Op 9 december 2015 vond normaal de eerste editie plaats van 'De Ontmoeting', een interactieve studiedag waarop we de wereld van het historische onderzoek in contact brengen met de Vlaamse erfgoedsector. De Eerste Wereldoorlog was het centrale thema. Deze studiedag is echter uitgesteld tot het voorjaar 2016. Een nieuwe datum wordt zo snel mogelijk bekendgemaakt.

Internationaal congres "Doing justice in Wartime"

Â

Op 3 en 4 december 2015 zijn we gastheer voor het internationale congres "Doing justice in Wartime. Multiple Interplays Between Justice & Populations During the Two World Wars". Deze studiedag wordt georganiseerd in het kader van de IUAP "Justice and Populations".

Geschiedenis uit het graf? Politiek van herinnering in opgravingen van massagraven van de Spaanse Burgeroorlog

Â

Lore Colaert observeerde hoe er in Spanje letterlijk en figuurlijk naar het oorlogsverleden wordt gegraven. Wat is de impact ervan op het Spaanse collectieve geheugen? Op 13 januari 2016 komt Lore Colaert haar bevindingen delen met het publiek.

Olympische Spelen voor historici : het Congres van het Comité International des Sciences historiques in Jinan (China)

Tussen 22 en 29 augustus kwamen meer dan 2000 historici uit 90 verschillende landen samen in Jinan, in de Chinese provincie Shandong. Aanleiding was de 22ste editie van het Congres van het Comité International des Sciences Historiques (CISH). Het was de eerste keer dat het CISH-congres plaatsvond in Azië. Sinds de start in 1926 vindt dat congres om de vijf jaar plaats. Het is een forum voor de lopende debatten binnen de internationale historische gemeenschap.

Joden stierven niet alleen in gaskamers

Â

Tijdens de Holocaust werden meer dan 2 miljoen Joden brutaal neergeschoten. Dat gebeurde op duizenden moordplaatsen â€ 'killing sites' â€ verspreid over heel Europa. Het IHRA, een internationale alliantie die wereldwijd educatie over de Holocaust stimuleert, staat in zijn eerste publicatie stil bij dit relatief onbekende fenomeen.

Twee tentoonstellingen over de bevrijding van de kampen in Belgisch perspectief Nog tot 31 december 2015 te bezoeken 2015

Profiteer van het zomerseizoen om de dubbeltentoonstelling â€œBevrijding! Belgen in Duitse kampenâ€ in het Fort van Breendonk en Kazerne Dossin te bezoeken. Twee expo's laten je kennismaken met minder een bekende periode uit de kampgeschiedenis: de bevrijding in 1945.

Rapport congres â€Towards a New History of the Second World War?â€™ online beschikbaar

Judith Keilbach, Chantal Kesteloot en Roel Vande Winkel tijdens de derde sessie. (Foto Milo van de Pol)

Â Op 21 april 2015 discussieerden Belgische en Nederlandse historici tijdens het voorjaarscongres van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap over de toekomstige historiografie van de Tweede Wereldoorlog. Dit congres vond plaats in Den Haag en was een co-organisatie van het NIOD en CegeSoma. Bent u benieuwd naar de besproken stellingen en thema's die meer debat verdienen? In dit rapport kunt u een overzicht van de sessies vinden, enkele conclusies en suggesties voor onderwerpen waar tijdens volgende conferenties of andere activiteiten over gedebatteerd kan worden. Het rapport is geschreven in het Engels.

EHRI wordt voortgezet onder Horizon 2020

Kick-off van tweede financieringsperiode op 29 en 30 juni in Brussel

Â

Het internationale Holocaustproject EHRI (European Holocaust Research Infrastructure) krijgt een vervolg. De Europese Unie heeft beslist om de volgende fase te ondersteunen met 8 miljoen euro uit de fondsen van het Horizon 2020-programma.

Nieuw archief over oorlog en televisie in ons bezit

Onlangs kwamen de documentaire archieven van twee bekende tv-journalisten en programmamakers van de RTBF naar het CegeSoma. Daarnaast verwierven we enkele belangrijke privéarchieven in verband met de Tweede Wereldoorlog.

Mons Memorial Museum opent zijn deuren

Nu zaterdag 4 april 2015 opent het Mons Memorial Museum zijn deuren. Het museum wordt de plek waar het publiek kan kennismaken met de bewogen oorlogsgeschiedenis van de Henegouwse hoofdstad. Ook wij droegen ons steentje bij aan de rijkdom van de tentoongestelde collectie.

De wereld van de concentratiekampen in onze collecties

70 jaar geleden werd Auschwitz bevrijd. Onze collecties zijn erg rijk aan materiaal over de Duitse concentratie- en vernietigingskampen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Persbericht

Gecensureerde kranten uit de Eerste Wereldoorlog op het internet

Vanaf 12 juni 2014 is een verplaatsing naar een leeszaal niet langer nodig om gecensureerde dagbladen uit de Eerste Wereldoorlog te lezen. Deze kranten zijn raadpleegbaar op de website *The Belgian War Press*, waar eerder al de clandestiene pers uit beide wereldoorlogen werd gepubliceerd. Deze publicatie op het internet, een initiatief van het CEGESOMA (Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij) maakt tevens nieuwe zoekmethodes mogelijk.

Ambar Geerts Zapien

Ambar Geerts Zapien (1983) is Master in de Taal- en Letterkunde (ULB). Haar scriptie handelde over het sjamanisme en het gebruik van entheogenen in een spirituele context in de Verenigde Staten van de jaren 1960. Na haar studies werkte ze als zelfstandig vertaalster.

Sinds 1 april 2014 is ze werkzaam in het CEGESOMA als assistent in de afdelingen Academische activiteiten en Publieksgeschiedenis. In het bijzonder biedt ze ondersteuning aan het project *Historikerdialog*.

Â
Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 30 juni 2016.

2009-2014: van Bastogne Historical Center naar Bastogne War Museum

Vijf jaar nadat de stad Bastogne, lokale historici en de intergemeentelijke groep IDELUX aan de kar begonnen trekken, is het vernieuwingsproject tot een goed einde gebracht. Het oude *Bastogne Historical Center*, product van de jaren 1970, is getransformeerd in een ultramodern *Bastogne War Museum*. Sinds 22 maart 2014 staat het open voor het grote publiek.

Democratie in crisis. Een anatomie van de buitengerechtelijke aanhoudingen in West-Europa (1914-1950)

De vraag die zich stelde bij de aanvang van dit doctoraatsproject, gestart in oktober 2012 in het kader van federaal wetenschapsbeleid, was de vraag naar de manier waarop een comparatief onderzoek kon gerealiseerd worden. De focus in tijd en ruimte bestond oorspronkelijk uit verschillende bezettingen van 1914 t.e.m. 1949. In de tussentijd werd de buitengerechtelijke aanhouding als concreet repressiemiddel geselecteerd om verschillende staten in vergelijkend perspectief te plaatsen. De concrete onderzoeksvraag luidt: hoe hanteerde een staat de buitengerechtelijke aanhouding om een noodtoestand te doorstaan?

Sophie Soukias

Sophie Soukias (1988) studeerde Eigentijdse Geschiedenis aan de ULB, waar ze in 2011 afstudeerde.

Sindsdien legde ze zich toe op de studie van media, communicatie en kennisoverdracht. Ze behaalde in september 2012 een aanvullende master in de sociaal-educatieve communicatie (UCL).

Tussen juni 2012 en maart 2014 werkte ze vanuit het CEGESOMA aan de uitwerking van het toekomstige *Mons Memorial Museum*. Sinds april 2014 verzorgt ze de hoofdredactie van de projecten *Les Journaux de Guerre 1914-1918 Belgique* en daarna *Les Journaux de Guerre 1919-1939*, een samenwerking tussen het CEGESOMA en de Londense uitgever Albert Limited.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 31 maart 2016.

Â

Â

Â

Artikelen

* 'Ce sont les psychologues qui le disent'. Psychologisation et consommation du jouet dans la société (1950-1960), in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XLIII, 2013, n° 2/3, p. 46-73.

Â

Â

Â

National reports beschikbaar op website EHRI

Op de vernieuwde website van de *European Holocaust Research Infrastructure* (EHRI) is sinds kort een nieuw hulpmiddel voor onderzoekers beschikbaar: de EHRI nationale rapporten. Zij werden geschreven als leidraad bij het identificeren van Holocaustbronnen in (Europese) archieven. Omdat het Holocaustonderzoek zo afhankelijk is van een enorme verscheidenheid aan bronnen, is het een van EHRI's belangrijkste taken om een inventaris op te stellen van instellingen en collecties met betrekking tot de Holocaust. Zo kan informatie daarover gedeeld worden en de toegang ertoe vergemakkelijkt. De 47 nationale rapporten bieden structuur aan dit identificatiewerk van EHRI.

Arlinda Rrustemi

Arlinda Rrustemi (1988) heeft een bachelordiploma van de *Roosevelt Academy* op zak, alsook een masterdiploma in het internationaal publiekrecht van de Universiteit Utrecht.

Ze is lector en doet onderzoek aan de Universiteit van Leiden, als assistente van prof. Jaap de Hoop Scheffer. Ze is betrokken bij het *Advanced LLM Programme in Public International Law* van het *Leiden University College*. Momenteel werkt ze aan een doctoraat in het kader van het interdisciplinaire onderzoeksprogramma 'State-Building through Life Stories: Incorporating Local Perspectives', dat ondersteund wordt door de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Als stagiaire deed ze al ervaring op bij het *Youth Initiative for Human Rights (YIHR)* in Kosovo, het Joegoslavië-tribunaal, het Internationaal Strafhof en diverse ministeries in Kosovo.

Ze is als onderzoeksmedewerkster verbonden aan het CegeSoma sinds maart 2013.

Haar onderzoeksinteresses gaan uit naar natieopbouw na conflicten, de aansprakelijkheid van internationale organisaties, internationale relaties en diplomatie.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 31 augustus 2016.

Â

Â

Â

Marianne Bost

Marianne Bost (1974) studeerde moderne geschiedenis en niet-Europese kunsten aan de *Université Libre de Bruxelles*. In mei 2013 behaalde ze een doctorstitel in de geschiedenis (UCL) op basis van een proefschrift over de Belgische magistratuur tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Van september 2007 tot maart 2012 was zij op het CEGESOMA actief als doctoraatsbursaal in de schoot van het IUAP project over de socio-politieke geschiedenis van de Belgische justitie (1795-2005). Sinds 1 februari 2013 is ze opnieuw aan het CEGESOMA en ook aan de Koninklijke Militaire School verbonden. Zij bestudeert er de gevolgen van de Eerste Wereldoorlog voor het functioneren van de Belgische justitie. Deze staat in het kader van de IUAP 'Justice and Populations'.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 30 November 2016.

Laurence Petrone

Laurence Petrone (°1987) studeerde geschiedenis aan de Universiteit Gent en de *Eberhard Karls Universiteit Tübingen* en mensenrechten aan het *European Inter-University Centre* van Venetië en het *Irish Centre for Human Rights* te Galway. Haar thesis in de geschiedenis bestond uit een aspectbiografische studie van de chef van het militaire bestuur in bezet België: Eggert Reeder (1940-1944). Vervolgens studeerde ze binnen het onderzoeksveld overgangsgerechtigheid ('transitional justice') af op de vraag hoe een verleden getekend door massaal geweld door de betrokken gemeenschap kan verwerkt worden (focus Zuid-Afrika).

Na haar studies was ze tijdelijk onderzoekster voor het project '*Zwangsmigration und Holocaust. Jüdische Flüchtlinge in Westeuropa 1938-1944*' (Universiteit Oldenburg). In oktober 2012 startte ze haar doctoraalstudie aan het CEGESOMA. Opzet hiervan is vanuit een comparatief perspectief te onderzoeken hoe een staat in West-Europa tussen 1914 en 1950 de buitengerechtelijke aanhouding hanteerde om een noodtoestand te doorstaan.

Heeft het Cegesoma verlaten op 11 December 2015.

Steden in oorlog

La Wallonie sous l'Occupation, 1940-1945

In de reeks fotoboeken *Steden in oorlog* van het CEGESOMA komt na Brussel en Antwerpen nu Wallonië aan de beurt (klik hier om het te bestellen). Net zoals de vorige delen wil dit boek een originele synthese bieden van de bezetting door 220 foto's te confronteren met de bestaande werken over het onderwerp. Bijzonder is dat hier het stedelijke landschap van een hele regio aan bod komt, wat betekent dat het gaat om het leven van bijna de helft van de bevolking in deze oorlogsperiode.

Å

CegeSoma Info: het Berichtenblad in een nieuw jasje

Å

Vanaf dit jaar verschijnt het voormalige *CegeSoma Berichtenblad* onder een andere naam en in een andere gedaante: *CegeSoma Info* (hier raadpleegbaar) ! Ons jaarlijkse infoblad neemt voortaan de vorm aan van een ruim geïllustreerd krantje, dat twaalf bladzijden telt. Beknoper, maar beter verteerbaar. Het nummer over 2015 bevat een vijftigtal artikels die de brede waaier aan projecten en activiteiten in onze instelling illustreren. Maar er is meer.

Veerle Vanden Daelen

Veerle Vanden Daelen is master in de Geschiedenis (Universiteit Gent) en sinds 2006 ook doctor in de Geschiedenis (Universiteit Antwerpen). In haar masterscriptie analyseerde ze de documentaires van Maurice De Wilde over de Tweede Wereldoorlog. Haar doctoraatsonderzoek ging over de terugkeer en de wederopbouw van het Joodse leven in Antwerpen na de Tweede Wereldoorlog (1944-1960). In haar postdoctoraal onderzoek verbreedde ze deze thematiek naar algemene Joodse geschiedenis in Antwerpen. Ze vervulde reeds fellowships aan de *University of Michigan (Frankel Institute for Advanced Judaic Studies, 2007-2008 fellowship "Jews and the City")* en aan de *University of Pennsylvania (Herbert D. Katz Center for Advanced Judaic Studies, 2008-2009 fellowship "Jews, Commerce, and Culture")*.

In het Cegesoma coördineert ze het work package "Data Identification and Integration" voor het project European Holocaust Research Infrastructure (EHRI). Ze is ook nog steeds verbonden aan de Universiteit van Antwerpen, waar ze al Migratiegeschiedenis, Joodse Geschiedenis en andere vakken doceerde. Sinds 2007 organiseert ze met Karen Hofmeester de jaarlijkse "Contact Day Jewish Studies on the Low Countries" aan het Instituut voor Joodse Studies van de Universiteit Antwerpen.

Å

Å

Heeft het CegeSoma verlaten op 30 juni 2016.

Â

Karel Strobbe

Karel Strobbe (°1984) is master in de Geschiedenis. Hij studeerde in 2006 af aan de Gentse universiteit met een verhandeling over de houding van enkele katholieke periodieken tegenover protestanten en protestantisme (1884-1914). Daarna volgde hij de academische lerarenopleiding aan de Katholieke Universiteit Leuven. Van 2007 tot 2010 werkte hij in KADOC (Leuven) aan een onderzoeks- en publicatieproject over de zusters Kindsheid Jesu, een apostolische congregatie.

Sinds januari 2011 werkt hij in het CEGESOMA als assistent op de afdelingen Publieksgeschiedenis en Academische activiteiten. Hij beheert onder meer de Facebookpagina van de instelling en is verantwoordelijk voor de CegeSoma Newsletter, die in september 2013 werd gelanceerd. In 2011-2012 was hij ook als wetenschappelijk medewerker verbonden aan erfgoedprojecten over de Eerste en de Tweede Wereldoorlog in Limburg, eveneens in het CEGESOMA.

Â

Heeft het CegeSoma op 31 december 2015.

Â

Â

Hans Boers

Hans Boers (°1985) studeerde hedendaagse geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen. In zijn eindverhandeling nam hij het werk van de Luikse historicus en intellectueel Léon-Ernest Halkin (1906-1998) onder de loep. Later studeerde hij een jaar toegepaste taalkunde (Frans-Engels) aan de Lessius Hogeschool te Antwerpen.

Hij was assistent op de afdeling wetenschappelijke activiteiten en publicaties van het CegeSoma in 2009. Van december 2010 tot september 2013 werkte hij als assistent-coördinator voor het project *European Holocaust Infrastructure Research (EHRI)*. Sinds oktober 2013 is hij eindredacteur voor de projecten *De Oorlogskranten 1914-1918*, en later *De Oorlogskranten. Het interbellum 1918-1940*, een samenwerking van CegeSoma met de Londense uitgeverij Albertas Limited.

Â

Heeft het CegeSoma verlaten op 31 oktober 2016.

Â

Â

Â

«Wehrmacht»-kinderen in België

De Duitse bezetting tijdens de tweede wereldoorlog leidde tot een noodzakelijke omgang tussen de vijandelijke militairen en de vrouwelijke Belgische bevolking. Hieruit zijn volgens de laagste schattingen 20.000 kinderen geboren, zonder te spreken over kinderen die door abortus niet ter wereld kwamen. In het onderzoek naar die kinderen, dat Gerlinda Swillen in september 2007 aanvatte, gaat het om door man en vrouw gewenste, al dan niet kortstondige verhoudingen. Hoe kwamen ze tot stand ? Wie waren de betrokken moeders, maar ook vaders ? Hoe verliepen zwangerschap en geboorte ? Welk was het lot van die kinderen ? Hiervoor bestudeert Gerlinda Swillen archieven en tijdsdocumenten. Maar ze heeft ook getuigenissen nodig van moeders, kinderen, medisch personeel, familieleden, burens, kennissen. Na het jarenlange stilzwijgen in België wordt ook de leeftijd van de getuigen problematisch. Hen horen is dus zeer dringend. Het SOMA steunt haar bij die oproep om te getuigen.

Rudi Van Doorslaer

Rudi Van Doorslaer (°1951), studeerde nieuwste geschiedenis aan de Universiteit Gent en promoveerde er in 1990 op een proefschrift getiteld *Kinderen van het getto. Joodse revolutionairen in België, 1925-1940*. Tussen 1977 en 1980 kwam hij als tijdelijk attaché in dienst van het CEGESOMA (toen nog Centrum WOII). In 1985 werd hij er aangeworven als vast onderzoeker.

Van 1999 tot 2001 leidde hij bij de Diensten van de Eerste Minister het onderzoek van de Studiecommissie joodse goederen.

Hij was tussen 1996 en 2005 hoofdredacteur van de *Bijdragen tot de Eigentijdse Geschiedenis*. Hij publiceerde over joodse geschiedenis, migratie, communisme en anticommunisme, Spaanse burgeroorlog en diverse thema's van de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in België. Sinds 1 september 2005 is hij directeur van CEGESOMA.

Heeft het CegeSoma verlaten op 31 augustus 2016.